

Iščete zaposlitev ali priložnost?

Mnogi znani in uspešni podjetniki doma in v tujini bi znali potrditi občutke tistega dne, ko so postali podjetniki. Velika večina pravi, da je bil to za njih najbolj »grozljiv« dan v življenju. **Anja Žagar**

ZA POS SIT EV

Tistega dne so se namreč zavedli, da so ostali brez rednih prihodkov, brez zdravstvenega zavarovanja, brez bolniškega nadomestila, brez pokojninskega načrta in brez plačanega dopusta. S podobnim občutkom se danes sooča tudi marsikdo, ki je izgubil zaposlitev. Toda za podjetnike je bil to dan, ko so se zavestno odločili za svobodo. Odločili so se za priložnost in ne zaposlitev.

Zanimivo je vprašanje, zakaj v Sloveniji tako malo ljudi razmišlja o podjetništvu? Postati podjetnik za večino predstavlja strah in negotovost. Nekateri so še vedno mnenja, da zaposlitev v podjetju drugega prinaša večjo varnost kakor lasten posel. Jedro takega razmišljanja izhaja iz našega načina vzgoje in znanj, ki smo jih prejeli skozi celoten šolski sistem. Dejstvo je, da je ljudi moč »izuriti«. Za kaj nas je »izuril« naš šolski sistem, za zaposlene ali za podjetnike? Odgovor je jasen. Naše šole vzgajajo mlade ljudi za zaposlene, zato je toliko več zaposlenih kot podjetnikov. Tudi nekateri starši otrokom še vedno govorijo: »Pridno se uči, da boš dobil dobro službo.« Redko pa slišimo: »Uči se, da boš postal uspešen podjetnik.« Toda prišli smo do točke, ko je stopnja brezposelnosti še posebej med mladimi zelo visoka. Sposobnosti zaposlenega nam torej ne pridejo več toliko prav, in ker nas ni nihče učil podjetniškega načina razmišljanja, smo primorani sprejeti dvoje. Ali potrpežljivo čakati na novo zaposlitev ali se priučiti podjetniških sposobnosti. V današnjih gospodarskih časih ni veliko možnosti za zaposlitev, treba je začeti iskati nove priložnosti.

Celostna preobrazba

Veliko ljudi sicer sanja o tem, da bi se podali v podjetniške vode in imeli svoj lasten posel, vendar le redki to tudi dejansko storijo. Zakaj? Ker je prehod od miselnosti zaposlenega k miselnosti podjetnika veliko več kot le menjava načina dela. Gre za pravo celostno preobrazbo. Namesto dovedanega šolanja za zaposlenega bi se mladi morali v večji meri izobraževati za podjetnike, ki bi ustvarjali službe in delovna mesta. Doslej so nas učili, da je v našem aktivnem obdobju najbolj cenjen redni dohodek in varno delovno mesto. Poslušnost in nezmotljivost pa sta ključni lastnosti dobrega zaposlenega. Toda podjetništvo predstavlja vse drugo kot to. To je tudi razlog, zakaj veliko uspešnih podjetnikov ni dokončalo šolanja.

Marsikdo se za podjetništvo ne odloči, ker ga je strah, da bo naredil napako oziroma se boji poraza. Če posel slučajno propade, potem ni denarja in družina lahko ostane lačna. Toda to se lahko zgodi tudi, če izgubiš službo. Danes izgubiti službo ni nič nenavadnega, zgodi se lahko čez noč, saj si odvisen od sprejemanja odločitev lastnika podjetja. Kaj ni zaposlitev danes skorajda enako tvegana kot imeti svoj lasten posel? Minili so časi, ko smo se lahko zanašali na varno in zanesljivo službo. Danes se vsakdo od nas lahko zanese le na lastne sposobnosti in zmožnosti.

Samostojna podjetniška pot se prične s prvim korakom – to je s podjetniškim načinom razmišljanja. Željo po varnosti je treba spremeniti v željo po svobodi. Namesto kazati s prstom na druge, je treba sprejeti popolno odgovornost za svoja dejanja. Pomembno se je osredotočiti na priložnosti in ne na probleme. Postati moraš »aktivni učenec«, saj se izobraževanje za podjetnika nikoli ne konča. Podjetnik se veseli sprememb in jih skuša izkoristiti za rast svojega posla. Ceni neodvisnost in ustvarja svojo politiko podjetja. Tudi napake in napačne odločitve za podjetnika niso nič nenavadnega. Pravijo, da poraženci nehajo, ko jim ne uspe. Zmagovalci vztrajajo, dokler jim ne uspe. Če se odločate za podjetništvo, bi bilo torej dobro, da preučite življenje podjetnika, njegov način razmišljanja in različne vrste podjetij, ki so jih podjetniki ustvarjali. Na ta način boste na podjetniško pot vstopili bolj pripravljeni.

Vsakdo je lahko podjetnik, kajti treba je začeti razmišljati podjetniško ne glede na to, ali imate svoj posel ali ne. Toda kako? V vse slovenske šole bi morali vpeljati nekaj predmetov, ki bi že osnovnošolcem ponudila znanje o prepoznavanju in izkoriščanju lastnih talentov, ravnanju z denarjem, kako »tržiti« samega sebe, kako premagati strah pred neuspehom, kako sprejeti popolno odgovornost zase in za svoja dejanja itd. Res je, da je obstoječi šolski sistem nemoteno deloval vrsto let, toda svet se spreminja in dobro bi bilo, da bi se mu vsi, še posebej mladi, vsaj prilagajali, če ga že ne ustvarjali. Po končanem šolanju bi tako imeli mladi na voljo več možnosti za ustanovitev lastnega podjetja. S tem bi pospešili rast podjetništva v Sloveniji in zagotovo tudi znižali odstotek propadlih podjetij na trgu. Ker ne posvečamo dovolj pozornosti mladim in njihovim talentom, se posledično odrekamo pomembnemu podjetniškemu potencialu. Podjetniška aktivnost predstavlja jedro ekonomskega in družbenega razvoja, zato bi bilo pomembno, da bi začeli pri posameznikih boljše razvijati temeljno človekovo lastnost, da razmišlja, raziskuje in išče boljše načine zagotavljanja svoje eksistence, skratka, da je podjeten in ustvarjalen.

Trenutna podjetniška mentaliteta Slovencev

V Sloveniji znamo ljudje ob podjetniškem neuspehu posameznika kaj hitro obsoditi, da je nesposoben, da »nima pojma« o podjetništvu, da ne zna voditi podjetja itd. V primeru uspeha nekoga pa začnejo krožiti govorice, da je do uspeha prišel s podkupovanjem, da gre za »umazane« posle, da je bil privilegirani in podobno. Nismo si še začeli dopuščati možnosti, da bi se za začetek seznanili z dejstvi, zakaj je nekomu posel propadel in kako je nekomu drugemu uspelo. »Le čevlje sodi naj Kopitar« je znani verz, ki bi se ga lahko večkrat spomnili. Vzponi in padci, uspeh in neuspeh, napake in prave odločitve so sestavni del življenja vsakogar od nas. To vijuganje nam omogoča, da osebno rastemo, napredujemo in se nenehno učimo. Poleg tega nam omogoča, da znamo uspehe, ki jih dosegamo, prepoznati, ceniti in se jih veseliti. Ni uspešnega podjetnika, ki bi vam lahko zatrdil, da se še nikoli ni na svoji podjetniški poti srečal z osebno ali poslovno krizo, propadlim poslovnim dogovorom, z izgubo ali slabo odločitvijo. Zakaj? Ker se v vsem tem skrivajo dragocene in neprecenljive lekcije ter izkušnje za doseganje uspeha.

Zloglasna recesija, o kateri vsi toliko govorimo, ni nekaj novega ali nenavadnega. Gre za normalen gospodarski pojav, ki sicer ne prinaša blaginje in rasti, zagotovo pa za vsakogar od nas prinaša vrsto sprememb in priložnosti. Če so nas doslej vzgajali za zaposlene, je prišel čas za drastične spremembe tudi na tem področju. Začnite izkoriščati potencial, ki ga nosite v sebi in se ga po vsej verjetnosti niti ne zavedate. Sprejmite dejstvo, da se vsi v življenju nenehno učimo in zato je logično, da delamo napake in s tem ni nič narobe. Ponovno odkrijte svoje vrednote, po katerih si želite živeti in v vas vzbujajo občutek miru in zadovoljstva s samim seboj. Če ne veste, katero pot izbrati v življenju, prisluhnite sebi. Zaupanje vase in pogum vas bosta vodila. ■

PR IL UŽ NO ŠT